

UZASADNIENIE

Powód Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wystąpiła przeciwko K. T. z pozwem w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagając się zapłaty kwoty 2.043,98 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 marca 2015 do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w dniu 14 września 2015 roku zawarła umowę przelewu wierzytelności z firmą (...) sp. z o.o. w W. (wcześniej (...) sp. z o.o.), o czym poinformowano pozwanego pismem z dnia 14 września 2015 r. Przelew ten obejmował umowę pożyczki, którą K. T. zawarł w dniu 3 lutego 2015 r. z (...) sp. z o.o. Umowa ta została zawarta na kwotę 1.200,00 zł, za pośrednictwem platformy internetowej należącej do cedenta. Pozwany zgodnie z umową pożyczki – przed wypłaceniem przez cedenta środków pieniężnych w umówionej wysokości na wskazane przez niego konto bankowe – dokonał weryfikacji swoich danych osobowych oraz akceptacji warunków umowy, realizując czynności weryfikacyjne zgodnie z umową. Cedent w dniu 3 lutego 2015 r. wypłacił środki pieniężne zgodnie z zawartą umową pożyczki. Strona powodowa podniosła, że uzgodniony i zaakceptowany przez strony umowy całkowity koszt pożyczki, który pozwany zobowiązał się zwrócić, wynosi 2.043,98 zł. Powódka dodała, że termin zwrotu pożyczki ustalony został na dzień 5 marca 2015 roku, przy czym termin ten upłynął bezskutecznie. W dniu 14 września 2015 r. powódka wezwała pozwanego do dobrowolnego spełnienia świadczenia.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Suwałkach.

Pozwany K. T. nie stawił się na rozprawę w dniu 28 stycznia 2016 roku, nie złożył żadnych wyjaśnień, odpowiedzi na pozew, ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy w jego nieobecności.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 3 lutego 2015 r. K. T. zawarł z (...) Sp. z o.o. w W., za pośrednictwem platformy internetowej www.kredito24.pl umowę pożyczki, zgodnie z którą miał otrzymać do wypłaty kwotę 1.200,00 zł. Okres pożyczkobrania wynosił 3 miesiące. Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty zadłużenia do dnia 4 maja 2015 r. w trzech ratach w wysokościach:

1. 641,33 zł w tym kapitał 306,53 zł oraz opłata za udzielenie pożyczki (prowizja) 334,80 zł – płatne do dnia 5 marca 2015 r.
2. 641,33 zł w tym kapitał 392,05 zł oraz opłata za udzielenie pożyczki (prowizja) 249,28 zł – płatne do dnia 4 kwietnia 2015 r.
3. 641,32 zł w tym kapitał 501,42 zł oraz opłata za udzielenie pożyczki (prowizja) 139,90 zł – płatne do dnia 4 maja 2015 r.

W świetle treści § 5 ust. 4 umowy ramowej, przewidującego możliwość obciążenia pożyczkobiorcy kosztami windykacyjnymi, pożyczkodawca mógł również przesłać pożyczkobiorcy będącemu w zwłoce wezwanie do zapłaty w formie pisemnej i/lub w formie wiadomości e-mail. Za dokonanie powyższych czynności pożyczkobiorca miał zostać obciążony opłatami w wysokości wynikającej z treści powyższego zapisu. Pożyczka w wysokości 1.200,00 zł została przelana na rachunek bankowy K. T. w dniu 3 lutego 2015 r. (dowód: potwierdzenie przelewu k. 18, umowa ramowa k.19 – 22, formularz informacyjny dotyczący umowy pożyczki k. 23 – 25)

W celu zawarcia umowy koniecznym było dokonanie szeregu czynności rejestracyjnych, szczegółowo opisanych w umowie ramowej pożyczki nr (...). Zgodnie z § 3 ust. 4 umowy ramowej, przeprowadzenie owych czynności przez pożyczkobiorcę, należało poczytywać jako akceptację warunków wynikających treści umowy. Umowa ramowa pożyczki regulowała kwestię kosztów udzielonej pożyczki, w tym kwestię należnych odsetek umownych oraz naliczanie prowizji z tytułu udzielenia pożyczki. Przy czym wysokość prowizji nie została określona. Wskazano, iż wysokość

provizji jest uzależniona od stopnia scoringu i oceny ryzyka pożyczkodawcy. O wyniku analizy tj. wysokości prowizji pożyczkobiorca miała zostać poinformowany przed ostatecznym złożeniem wniosku o udzielenie pożyczki. Wskazano, iż przykładowa wysokość prowizji dla pożyczek udzielnych na okres 12 miesięcy na podstawie uzyskanego scoringu może wynieść od 5% do 12 %. (§4 ust 1 lit. b). Umowa pożyczki określała także zasady spłaty pożyczki i odnosiła się do sytuacji pozostawania przez pożyczkobiorcę w zwłoce. Zgodnie z § 4 ust. 1 lit c) umowy ramowej każda pożyczka udzielana przez pożyczkodawcę była oprocentowana w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Odsetki zwiększały sumę zadłużenia z tytułu pożyczki i miały być spłacane łącznie z kolejnymi ratami pożyczki. Wysokość odsetek maksymalnych ustalana była zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. 1964 nr 16 poz. 93 z późn. zm.), z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 i § 6 ust. 6 umowy ramowej pożyczki, a za udzielenie pożyczki była naliczana prowizja (dowód: umowa ramowa k.19 – 22)

Na mocy umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy Kancelarią (...) Spółka Akcyjna w K., a (...) sp. z o.o. w W., w dniu 14 września 2015 r. Kancelaria (...) Spółka Akcyjna w K. nabyła wierzytelność cedenta wobec K. T. z tytułu wyżej opisaney umowy pożyczki. (dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 13 – 15)

Pismem z dnia 14 września 2015 r. Kancelaria (...) Spółka Akcyjna w K. zawiadomiła K. T. o dokonaniu przelewu, wzywając jednocześnie do zapłaty kwoty w łącznej wysokości 2.043,98 zł wraz z odsetkami. (dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 16 – 17)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 kpc jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, Sąd wyda wyrok zaoczny, zaś zgodnie z § 2 w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Uznanie za prawdziwe twierdzeń pozwu nie zwalnia jednocześnie sądu od oceny zasadności żądania na tychże twierdzeniach opartego. Twierdzenia pozwu budzą uzasadnione wątpliwości, jeżeli zasadne wydaje się np. że nie odpowiadają one w pełni rzeczywistości lub nie zawierają jej pełnego obrazu, co występuje w rozpoznawanej sprawie. W wypadkach uzasadnionych wątpliwości nie można przyjmować za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych; w takiej sytuacji nie można wydać wyroku, opierać się tylko na tych twierdzeniach i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości. Sam zatem brak odpowiedzi na pozew nie jest wystarczający do wydania wyroku zaocznego, w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia powoda są niekompletne i pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu (por: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1972 roku, III CR 153/72, OSNCP 1973, nr 5, poz. 60; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, I CKU 85/98, LEX nr 1216211; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, I CKU 115/97, LEX nr 1227454).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że żadnych wątpliwości nie budzi w niniejszej sprawie legitymacja czynna strony powodowej Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K.. Poprzez przedłożenie umowy cesji wierzytelności, w pełni kompletnej i zawierającej wykaz przejętych wierzytelności, wykazała nabycie od cedenta wierzytelności przysługującej, jej od pozwanego z tytułu umowy pożyczki z dnia 3 lutego 2015 roku. Z mocy zatem art. 509 kc przeszła na nią jako cesjonariusza wierzytelność przysługująca zbywcy wobec pozwanego. Dlatego też nie budzi wątpliwości istnienie zobowiązania przysługującego stronie powodowej. Niewątpliwie z inicjatywy pozwanego K. T. pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda doszło w dniu 3 lutego 2015 roku do zawarcia w drodze elektronicznej umowy regulowanej przez ustawę z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczenie usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2013, poz. 1422). Zawarta pomiędzy stronami umowa określona jako umowa pożyczki pod względem prawnym stanowiła kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2011 roku, Nr 126, poz. 715 dalej cyt. jako Ustawa) oraz art. 6 i następne ustawy z dnia 2

marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. 2012, poz. 1225). Zgodnie bowiem z art. 3 Ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równoważność tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1 Ustawy). Natomiast przez kredyt konsumencki zawierany na odległość rozumie się umowę o kredyt konsumencki zawieraną z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (art. 5 pkt 13 Ustawy). Przedmiotowa umowa pożyczki spełnia powyższe przesłanki, wobec czego stosuje się do niej przepisy przytoczonej ustawy. Umowa o kredyt konsumencki winna zostać zawarta w formie pisemnej. Umowa powinna być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały (art. 29 ust. 1 i 3 Ustawy). Treść umowy o kredyt konsumencki została uregulowana w art. 30 ust. 1 Ustawy, zgodnie, z którym umowa powinna określać m. in. rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia (pkt 7 wskazanego przepisu), informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie (pkt 10 wskazanego przepisu), skutki braku płatności (pkt 12 wskazanego przepisu), sposób zabezpieczenia i ubezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli umowa je przewiduje (pkt 14 wskazanego przepisu).

Zawarta pomiędzy stronami umowa pożyczki nakładała na pożyczkobiorcę obowiązek zwrotu pożyczonej kwoty. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył dowodów wywiązania się przez pożyczkobiorcę z warunków umowy. Pozwany prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy nie skorzystał z uprawnienia do złożenia odpowiedzi na pozew, w której mógłby zakwestionować twierdzenia strony powodowej. W tej sytuacji nie budzi wątpliwości, że na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu przedmiotu pożyczki w kwocie 1.200,00 zł tytułem całkowitej kwoty pożyczki. Nie budził również wątpliwości fakt, iż kwota powyższa winna zostać powiększona o odsetki umowne z tytułu opóźnienia, których wysokość wynika jednoznacznie z § 4 ust 1 lit umowy załączonej do pozwu i których wysokość pozostaje jednocześnie w zgodzie z art. 359§2¹ kc. Wartość skapitalizowanych odsetek umownych za okres obowiązywania umowy pożyczki tj od dnia 4 lutego 2015 r. do dnia 4 maja 2015 r. wyniosła 31,50 zł. Kwotą tą należało doliczyć do pożyczonej kwoty głównej 1.200,00 zł. Powyższe uzasadnia powództwo do kwoty 1.231,50 zł. Odsetki ustawowe od tejże kwoty zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu.

W pozostałym natomiast zakresie Sąd dokonał ustaleń odbiegających od przedstawionych jako uzasadnienie powództwa. Należy przy tym zaznaczyć, iż uznanie twierdzeń pozwu za prawdziwe nie zwalnia jednocześnie sądu od oceny zasadności żądania opartego na tych twierdzeniach. Zgodnie z ugruntowanym w judykaturze poglądem, przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych. Sąd, który rozpoznaje sprawę w warunkach zaoczności, jest zatem zobowiązany do ustalenia, czy twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądania w świetle przepisów prawa materialnego (por. wyr. SN z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, poz. 30; wyr. SN z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; wyr. SN z dnia 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 108).

Mając na uwadze powyższe, Sąd, po dokonaniu oceny postanowień zawartych w umowie ramowej pożyczki co do ich zgodności z prawem, odmówił zasadności żądaniu powoda w zakresie kwoty 812,48 zł, uznając, że w tym zakresie zawarta umowa, jako czynność zmierzająca do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych, jest nieważna (art. 58 § 1 i 3 kc). Przede wszystkim należy wskazać, iż powód nie wskazał, co jest podstawą dochodzenia powyższej należności, z jakiego zapisu umownego oraz zdarzeń faktycznych ona wynika, co uniemożliwiło Sądowi dokonanie weryfikacji zasadności jej dochodzenia w świetle przepisów prawa materialnego. Powód, podnosząc, iż żądaniem pozwu objęty jest całkowity koszt udzielonej pożyczki, w istocie wskazał jedynie na dwa składniki, składające się na powyższą sumę, tj. kwotę stanowiącą przedmiot pożyczki oraz prowizję. Przy czym nie sposób dociec w jakiej wysokości prowizja została naliczona. Z harmonogramu spłaty wynika, iż kwota prowizji ulegała zmianie proporcjonalnie do okresu, na jaki pożyczka została udzielona. Powyższe rozwiązanie przypomina sposób naliczania odsetek, których wysokość

także zależy od czasu trwania umowy, jak również wartości pożyczonego kapitału. Powiązanie wysokości prowizji z okresem kredytowania należy uznać za obejście przepisów regulujących wysokość odsetek maksymalnych, tj. art. 359 § 2¹ kc, stanowiącego, iż maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Należy także zważyć, iż podstawa do naliczania wynagrodzenia w postaci odsetek i prowizji nie jest tożsama. Odsetki stanowią bowiem wynagrodzenie za czas korzystania z kapitału. Prowizja zaś jest jednorazowym wynagrodzeniem za udzielenie kapitału. Ukształtowanie prowizji jak w umowie ramowej łączącej pozwaną z cedentem, bez określenia jej stałej wysokości, a w uzależnieniu od zarówno wysokości pożyczki, jaki i terminu jej spłaty, sprawia, iż prowizja przybiera formę ukrytych, lichwiarskich odsetek. Analizując postanowienia umowne, Sąd doszedł do wniosku, że na całkowity koszt pożyczki składają się także odsetki maksymalne, co też uwzględnił zasądzając należność na rzecz powoda i przyjmując, iż mieszczą się one w dochodzonej kwocie, pomimo braku wyraźnego wyartykułowania owej okoliczności przez powoda. Wobec powyższego, Sąd uznał za uzasadnione żądanie powoda w kwocie 1.200,00 zł tytułem pożyczonego kapitału, 31,50 zł tytułem odsetek, odmawiając zasadności kwocie 812,48 zł, co do której strona nie wskazała podstawy jej naliczenia. Odnośnie oddalonej części roszczenia należy wskazać, iż Sąd dopatrył się w treści umowy zapisów mogących stanowić podstawę do obciążania pożyczkobiorcy dodatkowymi opłatami, np. kosztami windykacyjnymi, nie dokonując jednocześnie ich oceny co do zgodności z przepisami prawa. Tym niemniej rzeczą Sądu nie jest dokonywanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń strony powodowej. To na stronie powodowej spoczywał ciężar wskazania, co jest podstawą dochodzonej należności, a jej uchybienie w tym zakresie skutkowało koniecznością oddalenia powództwa w tym zakresie. Dlatego też orzeczono jak w pkt II wyroku.

Wskazać w tym miejscu należy, że strona powodowa jest przedsiębiorcą korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Przypomnieć jednak wypada, iż strona powodowa nie może się powoływać przed Sądem na dokumenty, nawet gdyby ich treść była znana pozwanemu, jeżeli nie zostały przedstawione jako dowody w sprawie. Nie powinna także w sposób ogólnikowy formułować twierdzeń, które mają uzasadniać żądanie pozwu. Sąd jest bowiem w takiej sytuacji pozbawiony możliwości zweryfikowania zasadności zgłoszonego roszczenia. Strona powodowa zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika powinna zatem wykazać się należyłą aktywnością dowodową. Zaniechanie w tym zakresie może tylko zadziałać na jej niekorzyść. Uznać zatem należało, iż strona powodowa w toku niniejszego postępowania wykazała się bierną postawą co do zgłoszonego żądania przewyższającego zasądzoną kwotę.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, rozdzielając je stosunkowo. Mając na uwadze, że strona powodowa wygrała proces w 60 % oraz na koszty procesu, jakie poniosła, składa się opłata sądowa od pozwu w wysokości 100 zł, koszty zastępstwa prawnego w wysokości 600 zł (§ 6 pkt 3 na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), należało zasądzić od pozwanego na rzecz strony kwotę 420,00 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie IV wyroku Sąd oparł na treści art. 333 § 1 pkt 3 kpc, zgodnie z którą sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykon

SSR Agnieszka Kluczyńska

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda bez pouczenia.

Dnia 09.02.2016 r.

SSR Agnieszka Kluczyńska